K(B) Namiin B. M. moziin kinaka komiisiin 3 dugaar pleenym mənəə ədər neegdene

Jəsə dygeer ziləə garza baina.

1932 onii
Fivraali
5 ədər

№ 30 (583)

ədər byri garna.

Buriaad-Mongoliin
YNEN

BK (b) namiin B-M moziin komiteed ba B-M. rispyybl. təbiin gyicedkeke komiteed bolon ... ebleliin B-M. zəbləl gurbanii əmənəəs niiteləgdene

Dugaar nezcediin yne 5 mengə.

Zakika yne:
sara byriiin 1 təkərig
Gadaada ulasta bol
1 tək. 50 mengə

AADRIS: Верхнеудинск. Центросоюзная

K KTI-iin azaliigi edken bekizyylke çukala

ənəə ədər BK(b) namiin buriaad gol moziin KK-iin gurbadugaar nym neegdene. Ene pleenym bol- odoo 3 dugaar kabariin tarilgiin dkeliin tələg dunda tokiooldoson amtiin azaluudiigi emkidkel aza n kubiaar bekizyylke jabadaliigi oi ərgeneer jabuulza baisan yje- kio ldozoi.

çar iime deerees tus pleenym ol namiin ene çukala zorilgonuu- byrimesen bejelyylke jabadal- yke azal kədəlməriigəə tokiruu- şinedkeze, angiiin seremziigi ula- r kurcadkiigi çukalaçalan, KK -iin byke azaliigi ulamaar beki- ke keregiigi gol bolgoko baina. pleenym deere: 1, Kabariin ta- ir kampaani ba KK KTI iin go tukai; 2. Buriaad Mongol yblig dotor şyymzelel ba əəsə- gəə şyymzelke jabadaliin ali zer- aisan tukai bolon caaşadaa kəg- ke zorilgo tukai; 3. Aimaguudiin KTI-iin kədəlməri ali kire baisa- tukai ba caaşadaa bekizyylke zyilnyydiigi səbəgçəlkə zergiin nyydiigi goi kelceke baina.

Odoo yje bolbol manai SSSR oron aliisamiin yje baidalda orozo, ji- en indyystriigi kurdabçalan kəg- lsenii yndeseer kədəənii azal so- is josoor kəgzəzə, niite olon azal- tariaaçad socaliis zamda şuud zo, „ken keniigi" gesen Leeninii udal socaliisamiin tusa teişe koto dəə ilgad ygii byriməsən şiidkeg- sen yje mən. Ene yjede kocorzo san angiiin daisan niudargan ba- bolbol erke bişe ygii bolkiin tui- kyrsenee medekedee, zyriçekeni m jike bolzo, temeceke koro saad keni şine şine tələbtei bolobo.

Angiiin daisadiin təleeləgçəd bol- baruunii bəərənkii yzelten, jaba- tan bolbol sosaliis dobtolgiin kur- çalaliigi saatuulka, koişo tatakiin adal yyskeke bolood, kubiskaliigi rgyyceke. Troockitonii kulgai şur- ka cokoiko uçaruud yzegdeze bai- Manai nam bolbol baruunii bəə- kii ba „zyynii" nuglaa bolon te- ntei zokildogçod bykentei eris tes necel kiisenii açaar tuiliin jike il- nuudiigi dabasan baina. Ene ke- te KK iin emki zurgaanuud bolbol liin çukala yyrgetei azai.

Uçar iime deerees odoo namiin l şugamiigi bata sakikiin tula, an- in seremziigi ylemzeken kurcadka- bolşoviig şyymzelel ba əəsədiin- ə şyymzeleke jabadaliigi maşa ça- adkan, ton zəbəər jabuulka bolon maar kegzyylke jabadalda KK ba I iin yyrge ton jike baina. KK KTI iin byke kədəlməriigi beki- ylke bolood, ilangajaa doodo şatiin rgaanuudiini azal kədəlməriigi zaruulka ba n. Rydzytaagiin zaaba- biçegiin josoor byriməsən şined- ke jabadal bolbol nen ylemze çu- la kereg mən gebel zokino.

Mənəə ziliin kabariin tarilgiin er- mtei gyicedkegdesen deerees ma- i təsəbtə tabanziliin karaagi ilyyb- len gyicedkekiin dəkəm nəkəcəl leed kubi dulduidaka tula, ene zi- n tarilga maşa jike kariuucalgatai kala kereg mən bolko baina. En- n deerees kabariin tarilgiin kam- aniiigi bolşoviig josoor gyicedkeke regte KK ba KTI iin olon emki rgaanuud bolon idebkiten bykenii ol ankaral kanduulka josotoini, ga- na ene keregte gol kabaadaka yyr- tei azai.

Kamtiin azaluudiigi emkidkel ba a akuin kubiaar bekizyylke, mal aliigi socaliis josoor kəgzyylkiin mecel, aradiin aza akuin ba sojol- n baiguulaltiin 1932 onii təsəbiigi yvbçelen gyicedkekiin temecelde K KTI iin zurgaanuud bolbol ton ke kariuucalgatai yyrge daaka bai- a. Ene bygede namiin çukala zo- lgonuudiigi Leeninii zamaar şuud buulza, taban ziliin təsəbiigi dər- ən zilde gyicedkeke loozongiigi ali yke salbarinuudta ilgad ygii gyice- keke jabadaliigi kangaka keregte K KTI iin zurgaanuud gol kabaada- a bolon gyicedkeliigi şalgaza kina- a baika yyrgetei ba ene keregiigi ejelyylkedee bol şine yjede şineer zallaka jabadaliigi kangaka bolood yke kədəlməriigi eris şinedken sai- aruulka uçartai baina.

Tere tula namiin gol şugamiigi ata kamagaalaka jabadalda olon ty- en kədəlməriçən ba azalçan, kol- oosiin geşyydiigi elsyylen, eldeb əərənkiiçyydiigi butacokizo, bolşo- iigiin kurdabçalalaar dabkika zerge- le KK ba KTI iin zurgaanuud tyr- ylen jabaka josotoi. Ene pleenym eere togtooson zyilyydiigi bodoto ereg deere bejelyylkiin tula byke ycee zangidaka çukala azai.

Finaansiin froontodo ilakiin tələə kyçee zangidaka

Mengə sangiin təsəbiin tələə bolşoviig josoor temeceke.

Manii SSSR ulasiin ba Buriaad-Mongol rispyybligiin aradiin aza akuin təsəbiigi bytemzeteigeer bejelyylen gyicedkekiin yndesen dəkəm nəkəcəl bolbol caaşadaa kapitaalta eteedte socaliisiin ali bykii yrgen zamaar dobtolko, nək. Staalinii kelesen zurgaan zaabariigi bolşoviig josoor nebteryylen gyicedkeke, aza akuin şine baiguulaltiin zorilgotoi zokilduulan byke kədəlməriigəə şinedken kasaka jabadaluud bolono. Kədəlməriçən angiin byke emkinyydiin kədəlməridə bolşoviigiin kurdabçalal keregleke ba opiratiivno bolgoko—1932 onii baicaaka toogi ilan gyicedkekiin tuiliin çukala erke baidal mən bolono.

BK(b) Namiin IV dygeer pleenym deere batalan abtasan, respyybligiin aza akuin ba yndesen sojoliin baiguulaltiin baicaaka toonuud bolbol socaliis baiguulaltiin daiçalakii josonii prograama bolono, Ene jikeken ba cəm gyicedkeze bolomoor prograamiigi bejelyylen gyicedkeke jabadal bol emki bykenii, kədəlməriçən ba kolkoosçon bykenii bolon byke azalçan aradiin çukalaçalan gyicedkeke kereg mən azai.

Buriaad respyybligiin baicaaka toogiigi yzebel baira—baidaliin ba yndesen sojoliin baiguulalta mətiin aradiin aza akuin bykii salbarinuudta tuiliin jikeken məngən zəəri zoriuulagdakaar tələbləgdəzə baina, Uul baiguulaltada zoriuulagdaka məngən zəəriiin bykii tooni kamta 70 saja təkərigəəs deeşe bolono; tyynees ed bolbosoruulka oron ba cakilgaan gereliin jabadalda—11995 mingan tək. gargagdana kədəə azalda—30510 mingan təkərig, kotiin—baira baidaliin jabadalda—3819 mingan tək.: yndesen sojoliin baiguulaltada—16.873, 7 mingan tək. geke mətə bolono.

Deereki jikeken baiguulaltada koriuulsan məngən zəəriiin tələbləə bolbol byke nam. zəbləliin, yiledberiçenii ebleliin, komsomooliin ba olon niitiin emkinyydiigi təsəbtə taban ziliin təgəskəliin çanarta dyrbədygeer ziliin baiguulaltada finaansiin beki tulguuri baiguulkiin tələə eris temecekiigi erize baina. Respyybligiin orolgo zaralgiigi təsəbiin josoor dyyrgekiin tukai cag yrgelzedee oroldoko aza akuin bykii salbarinuudta kamagiin jikeer narilaka kimgadaka ba finaansiin katuu zarçamiigi baiguulka, ujalgata ba ilangujaa sain duranii tələbəri (urislamziin, məngə nəəçəlkiin g. m. bolko məngən zəəri elsyyleke təsəbiigi zuun kubi gyicedkekiin tələə eris temeceke, alban zurgaanii gargasiigi dooşoni oruulka ba ulasiin yiledberiiin oron, alban gazar mətədə aza akuin toocoogi bejelyylen gyicedkeke—ede bygede manii byke emkinyydiin ba arad zonii kyçe çadaliigi ba azaliin çin zorigiigi daiçalan kanduulka tuiliin çukala zorilgonuud mən azai,

Finaansiin təsəbiin tələə temeceke jabadal bolbol—təsəbtə taban ziliin təleə temecesen jabadal bolono. Tere froontodo ba mən yldegçe bişe froontodo angiiin temecel aikabtar jikeer kurcadaza baina. Kapitaalta eteedyyd bol təsəbtə taban ziliin baiguulaltada finaansiin beki tulguuri baiguulka jabadaliigi bekizyylekiin təleə jabuulsan nam ba kədəlmərçən angiiin temeceliigi tasalduulaka ba saad toromsog kikiin koinoos byke kyçeerei oroldon ermelzeze baina. Ene baidal dotoroo finaansiin emki zurgaanuud bol daiçalan kədəlmərilekə ba angiiin daisan bolon tedenii təlaələgçəd bolko bəərənkiiçyydtei tuiliin çadabaritai ba eris çangaar temeceke josotoi·

Əngərəgçə dyrbedygeer kvaartaliin məngən zəəri elsyyleke təsəb bol manii respyyblig dotoroo 94,4 kubi gyicedkegdebe. Misovei—276,6 kubi, Zakaamin—159,8 kubi, Bavuntiin—182,5 kubi, Jaruuniin—116,9 kubi, Bookon—105,4 kubi, Tynken—107,6 kubi, Koriiin aimag—104,9 kubi kyrtel nileed sainaar gyicedkesen bolbo çigi məngən zəəri elsyyleke jabadalda zarim aimag syylede çeregdeze jabana.

Ilangajaa kozomtogçed gebel. Ek. Bulagad—78,9 kubi, Koito—Baigal—63,2 kubi, Kiaagta—83 kubi, Kabaanskiin, Mukarşiber ba Selengiin aimaguud—91—91 kubi, Deede-Yde—92 bubi bolono.

Şine ziliin garsanaas koişo janvaariin 20 kyrtel ujalgata təsəb 86,9 kubi ka sain duranii təsəb 66,4 kubi nebteryylen gyicedkegdesen baina. Finaansiin estafeede bol tun kangalta ygii jabaza baika mete yzegdene. Ujalgata tələbəriigi gyicedkeke ba niudarganii katuu açaltiigi darui gyicedkyylke keregtei. Finaansiin froonto bolbol təsəbtə tabanziliin təleə temecesen froonto geze medeke keregtei.

B.-M. ulas dotoroo məngən zəəri elsyylke kampaaniiin byridkel

1932 onii Janvaariin 20-nii medee.

Aimaguudiin nere	Kvaartaliin təsəbiigi gyicedkesenii %	Sariin təsəbiigi gyicedkesenii %
Agiin	14,0	23,7
Alairiin	—	—
Bookonii	19,6	42,3
Bargazanii	11,4	28,5
Bauntiin	—	—
Deede—Ydiin	14,3	33,2
Jaruuniin	8,0	15,3
Zakaaminii	11,5	22,9
Kiaagtiin	12,1	27,7
Kabaanii	23,6	61,6
M—Şiberiin	4,1	8,5
Selengiin	6,7	12,1
Koito Baigaliin	—	—
Tynkenii	8,8	20,5
Koriiin	8,0	20,5
E—Bulagadiin	8,2	15,4
Kamta aimaguudta	9,6	20,0
Deede-Yde koto	13,2	37,1
Troickosaavsk	5,8	15,4
Misovoi	29,5	64,4
Kamta kotodo	9,1	26,0
B-M.ASSR-te kamta:	9,4	21,2

Nək. Karakaan Japoonii naidalgata nojon Aleeme gedegtei jarildaa kiiβe

Moskvaa 30(T). Janvaariiin 29-nii ədər SSSR ulasiin gadaada keregiin aradiin komisaar nək. Karakaan gedeg Japoonii zasagiin gazaraas daabaritai nojon Aleemetei jarildaa kiize, tyynde koito-Manzuurita boloson uçartai kolbogduulan enyynii dooroki medyylge barisaniini: Japoon ulasiin arbaad mingan arad zonii suuza baigaa Karbin kotodo kitadiin ceregiin yimeen bolosontoi kolbogdon, Japoonit zasag bol əəsədiingəə albataniigi kamagaalkiin təleə ceregee ilegeke jabadal kyleegdezei. Ene Japoonii ceregei ilegeke jabadal bolbol gancakan əəriingəə albatani zəəri kogşoliigi kamagaalka ba tedenii amiini abaraka gesen uçaraar ileryylegdene. Zəbləltə zasagta osoldoltoi jabadal uçaruulka ygiigi kyseze Japoonii zasagiin gazar bol Japoonii ceregyydiigi Karbin kotodo ilegekeni udkatai baisaniigi zəbləltə ulasiin zasagiin gazarta ileryylen oilguulakiigi manii elçende daalgasan baina.

SSSR ulasiin gadaada keregiin aradiin komisaariin orologço nək. Karakaan bol Japoonii elçentei jarildaka zuuraa temdegleseniini bol Karbinii rajoon dotoroo Japoonii zasagiin kiisen jubuulga bolbol manii elçende deere kelegdesen daabari əgçə Japoonii zasagiin gazariin sergeileke gesen egeel tere osoldoltoi jabadalda kətəlzə baikani damzag ygii, Japoonii ceregiigi zakiragçanariin təleələgçə bol Japoonii ceregyydiigi təmər zamaar çireke tukai eşe sojuurkal olgokiigi Dorono zygiin kitadiin təmər zamiin pravleeniiin tyryylegçe Kyzneecke gedegte kandasan baina, mənəə ilereze baisanii josoor, tiin baikiin syylde 12 cag əngərəəd baitala Japoonii ceregyyd bol Kyncenze geze staanca deere poojizdede əəsədiingəə duraar açaad Dorono zygiin kitadiin təmər zamaar koito zyg çiglen mordozoi. Japoonii zasagiin tiime jabuulgiigi zyitei deere yzeze bolko ygii.

Geke zuura, Karbinii rajoonguud teeşe jopoonii ceregiigi çereze abaaçaka ene kereg bolbol gancakan zəbləltə utasiin zygees bişe, mən kamagiin tyryyn Dorono zygiin kitadiin təmər zamiigi SSSR-iin təleələgçətei negen kamta zakiraza baisan kitadiin zasagiin gazaruudaas dulduidaka bolono, ene zuura, Dorono zygiin kitadiin təmər zam bol Kitad ulasiin debesker deere orçozo baisaniigi martaza bolko ygii. Uçar iime bolkoloo, kerbee kitadiin zasagiin gazar bol Karbikii rajoonguudta Japoonii ceregyydiigi çireke jabadaliigi zyitei deere oloo bolbol tiime uçarta zəbləltə zasagiin zygees selgeşe ygii erke baidaldaa saad toromsog yzyylkiin barimta ygii baika ba Dorono zygiin kitadiin təmər zamiin zuramaa ebdeke ygii baina.

Iime udkatai zaabari bol Kyzneeckede ajaar janvaariin 28-nii ədər ilgegdesen baina. Japoonii elçen bol nək. Karakaanovaas tyynde kelegdesen sanamziigi titigraamaar erke bişe damzuulakaar medegdesen ba basa Japoonii zasagiin onco negen zorilgo bolbol-tus ulasiin albatanii eril kyseliigi kamagaalaka gesen tula Japoonii zasagiin gazar bol bideniynen bodolgiigi zəbəər oilgokiigi əşəə dakin guina geze temdeglebe.

DKTZ-iin əmənə tasagta ajuumşagta syidkel bolozoi

Beepin 30 (T). Dorono zygiin kitadiin təmər zamiin əmənə tasagta ajuumşagta syidkel boloson tukai medeeceke. Kitadiin ceregiin keregiigi erkilegçediin zakiralgaar Aisbaaisaanii nileed olon kyyrgenyyd ba nileed olon zamuud sandalagdan syidkegdebe. Tyyniigi syidkekedeni esergyycen zyrçelge kiisen DKTZ-iin alban kaagçad kindanda korigdoson ba kitadiin ceregtei dailan alkildasan baina. Kitadiin ceregiigi zakiragçadiin ede jabuulga bol Dorono zygiin kitadiin təmər zamiin kitadiin ceregiigi zakiragça Dinçoy gedegees, Karbin kotodo bykii gadaada ulasiin konsoluudiin nere deere ilgesen niitelke biçegtei kolbogdoson azai. Ene biçeg dotoroo Dinçoy bol əəriingəə ceregiigi çerekiin təleə poojizde bulaaza baisan Japoonii ceregiin zygees kyçeeree oroko jabadalda zyreçeze temeceke gesen əəriingəə şiidkeberi tukai medyylsen baina.

BK(B) Namiin 17 dugaar konfereence deere

(Tovço medee)

Moskvaagaas telegraamaar abtasan medeegeer, namiin 17 dugaar konfereence deere, janvaariin 31 ədəriin ydeşiin suudalda n. Orzonikiidziin iledkel tukai kelceen yrgelzelzei. Ydeşiin suudal deere Leeningraadaas n. Tolonooncev, namiin Təbiin KK-iin tyryylegçe n. Rydzytaag gegçediin kelsenii daraa Akadeemi nauug geze erdemiin deede kyreelengiin təleələgçəd Vookin ba Karnakoov gegçəd bajariin yge kelbe. Tedenii syyleer n. Bukaarin, edeer kangaka aradiin komisaar n. Mikojaan gegçəd yge kelzei. Namiin 17 dugaar konfereenciin nere deere Fraanciin komuniis namiin Təb komiteedaas bajariin telegraama kyleegdebe.

Mənəə ədəriin dugaarta 17 dugaar konfereence deere „kojor dugaar taban ziliin təsəb zokiooko tukai" n. n. Moolotov ba Kyibeşev neriin iledkeliin tezis tolilogdobo.

Niitiin kədəlməriigi erçemteigeer jabuulza baina

Kiaagta. Buriaad mongoliin teeknikym surguuli bolbol dikaabari sariin ekin yjeer Deede Yde kotoos Troickosaavskiin koto nyyzə jirsen baina. Ene kotodo jireed baikadaa kotiin alban kaagçad ba kədəlmərçədiin dunda sojoliin estofeedar mən jikeken jabuulga kiize baisanii: əəsədiingəə dundaas 22 stydeenteneriigi gargaza tedenii dunda şine latazasan ysegeer 112 kyniigi surgaza baina. Mən kədəə nutaguudta taban kyniigi gargasan. Enyynees gadana kiaagtiin aimagiin Subagta—karijaastiin somiigi əəsəniigəə kargalzamzada abça, kədəə aradiin dunda 1932 onii maisuriin negen boltor erdem biçegiigi delgeryylen bygediigi surgakaas gadana, tendekiin kamtiin azaliin baidaliigi saizaruulan maiiin azaliigi kəgzəəkə jabadaliigi ton sainaar tabikaas gadana, subagta—karijaastiin kamtiin azaltan zaluuçuudiin surguuliin baidaliigi saizaruulan zaaka onison arga meetediigi olguulka, mən tendekiiin ekin şatiin surguuliiigi kargalzamzadaa abka tukai zəblən kelceze kədəlmərəə ekilsen baina. Ede byke kədəlmərəəs gadana ceregiin suralcaliin surguuliigi ton erçemteigeer jabuulza baina. Ulas təriin surtalaar Maarkas-Leeninii surgaaliigi erkin kereg bolgon taban konog dotor kojor udaa suralcaliin keçeeliigi jabuulza, suragçadstydeentenyyd, alban kaagçad ba bagşanaraa kabaaduulza çadasan baina.

Mən euyyntei zergeçyylen aridiin kargulzamzada baisan Selengiin aimagiin „Staalinii" komuunatai baricaagaa tasalka ygii gesen baina: Komsomooliin çigi şugamaar jikeken kədəlməri byteegdeze, jike kəgzəltei baina.

Damdinzab.

[illegible]

[illegible]

Angiin daisadiigi kamtiin azalaas şuud ceвerleke

Bookonii aimagiin „Aduuça Ylen" geze komuunada angiiin daisad olon şurgan oroonii ba tus komuuniin pravleeniiin geşyyd niudarganii nөlөөndө orosonii uçaraas komuuniigaa niudarganii zamaar udaridaza baisani ilerzei. Tus komuuniin pravleeniiigi taraaza geşyydiini tuşaalaa koriko geze togtool garba. Tere muuniigi niudargan etegeedees berleke ba saizaruulka tukai zo arga zyinyydiigi sөbөgçөlkiin tuskai brigaada jabuulagdaba,

Soninii erkilegçe C. Dondobiin.

Sonoskol

„Kebleliin—Kolboonii" aimagiin tobçoo bolbol ene onii Fivraa 1—ees ekilen cag cagta garça baisan byke keblelyydiigi kyrgeke jab pooçtiin kyrgeltiin tasagta negedkegdeke geze alban gazad, olon ni emkinyyd ba sonin sedkyyl zakigçadiin sonoroo anzaruulana. T bol gomodoliin şiree baika tula kerbee ene, tere keblelyydiigi cag d abaa ygii bol pooçtiin kyrgeltiin tasagta tilifoonii № 30 kandaka kere

„Kebleliin—Kolboonii" aim. tobçoo.

Zarlal

„B-M ynen" soninii koroo ceenter sojuuziin gudamzanii 26 dugaar gerees tus gudamzanii dygeer geriin doodo dadkarta nyyвe.

В.-Удинск, тип. БГИ изд. 356 Бурлит №399 тираж 3800